

Använd det som fungerar (SOU 2021:26)

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) instämmer i utredningens problembeskrivning och slutsatser och tillstyrker förslaget att i första hand välja en utveckling av producentansvaret innan eventuellt pantsystem övervägs.

Det är då också viktigt med utvecklad tillståndsprövning och den tillsyn som Naturvårdsverket utövar på insamlingssystemet och producenter för att få önskat genomslag.

Det är dock en stor utmaning att skapa tillräckliga incitament för producenter att främja långlivade, reparerbara produkter samt för både producenter och användare avseende återanvändning varför vissa frågor bedöms särskilt viktiga i utredningens förslag.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

En stor utmaning på vägen mot en cirkulär ekonomi är att skapa förutsättningar för att produkter med lång livslängd, reparerbarhet/tillgång till reservdelar och möjligheter till uppgradering blir tillräckligt attraktivt att producera respektive anskaffa. En annan nyckelfaktor för såväl återanvändning som materialåtervinning är utfasning av skadliga kemikalier. Då produktionen av elektroniska produkter och komponenter sker på en global marknad är det av stor vikt att Sverige arbetar inom EU för att så långt möjligt gynna denna önskade utveckling som beskrivs i utredningens kapitel 3.5.6.

Utredningen lyfter att ett betydande hinder för användare att förmedla vissa typer av elektronisk utrustning till återanvändning eller återvinning är oro för att lagrade personliga uppgifter kan finnas kvar i utrustningen och därmed komma i orätta händer. Föreslagen lösning för detta är att producenterna ges tydligare ansvar att informera om hur information kan raderas av användaren respektive hur återvinningsprocessen går till. Då det samtidigt föreslås att insamlingssystemet ska främja återanvändning kan det inte uteslutas att produkter som inte kan fabriksåterställas av användaren kan bli föremål för reparation och återanvändning varför det är extra viktigt att den som lämnar elektroniskt avfall försäkras om att personlig information raderas på ett fullständigt sätt innan produkten eventuellt sätts tillbaka på marknaden. I samband med det är det relevant att påtala att det inte är ovanligt att trasiga produkter kan vara fullt reparerbara, men att kostnaden för reparation ligger i nivå med eller till och med understiger kostnaden för en ny produkt

vilket medför att användaren väljer att inte reparera produkten. Det är också en faktor som kan ha inverkan på §66c i ”Förslag till förordning om ändring i förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning”. Det är också därför viktigt att hänsyn tas till problembeskrivningen i kapitel 9.7 och 11.2.4.

Sveriges Kommuner och Regioner

Staffan Isling

Gunilla Glasare